

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและขอเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การนำเสนอโปรแกรมการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สรุปผลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดในด้านต่าง ๆ คือ ความมุ่งหมาย วิธีการจัด ประเภท และการเข้าร่วมกิจกรรม ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์และความต้องการที่มีต่อกิจกรรมแต่ละประเภท การประเมินผลตลอดจนปัญหาหรืออุปสรรค เพื่อสร้างและนำเสนอโปรแกรมการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตลอดจนศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชาต่าง ๆ จากหนังสือ เอกสาร วารสาร สิ่งตีพิมพ์ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย นักเรียนและผู้บริหารคณาจารย์ จากนั้นได้สร้างแบบสอบถามชั้น 1 ชุด เพื่อถามความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดในด้านความมุ่งหมาย วิธีการจัด การเข้าร่วมกิจกรรม ประเภทกิจกรรม ประโยชน์และความต้องการที่มีต่อกิจกรรมแต่ละประเภท ตลอดจนประเมินผล ปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดกิจกรรมซึ่งมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบปลายเปิด แล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้บริหารคณาจารย์ทางการศึกษาจำนวน 5 ท่านตรวจพิจารณาให้ข้อเสนอแนะและแก้ไข เมื่อปรับปรุงแบบสอบถามตามที่ผู้บริหารคณาจารย์ให้ข้อเสนอแนะไว้แล้ว ได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูภาษาไทยและนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมีใช้ตัวอย่างประชากร จำนวน 10 คน

แล้วนำผลจากการทดลองใช้นั้น มาปรับปรุงแก้ไขให้แบบสอบถามมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จากนั้น นำเอาแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ประชากร คือครูภาษาไทยที่สอนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 10 จำนวน 12 โรงเรียน จำนวน 120 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 360 คน รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 480 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมาที่เป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับการวิเคราะห์จำนวน 464 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.66

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ คือส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไป ส่วนที่ 2 ตอนที่ 1 ความมุ่งหมาย วิธีการจัดและการเข้าร่วมกิจกรรม และ ตอนที่ 3 การประเมินผล ปัญหาหรืออุปสรรค วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ส่วนที่ 2 ตอนที่ 2 ประเภทกิจกรรมที่จัด ประโยชน์และความต้องการที่มีต่อกิจกรรมแต่ละประเภท วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่า มัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปตาราง ส่วนข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะนำเสนอในรูปตาราง ประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพทั่วไป

ก. สถานภาพของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ครูผู้สอนภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-35 ปี มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยมาแล้ว 11-15 ปี ปัจจุบันสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวนคาบที่สอนในหนึ่งสัปดาห์คือ 16-20 คาบ ไม่มีวิชาที่สอนนอกเหนือจากวิชาภาษาไทย หน้าที่พิเศษที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนคือ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ข. สถานภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 16-18 ปี อาชีพของบิดามารดาคือรับราชการ รายได้ของบิดามารดานักเรียนต่ำกว่า 2,000 บาท จำนวนพี่น้องรวมบิดามารดาเดียวกันมีมากกว่า 3 คน และเป็นบุตรคนแรกของบิดามารดา

2. การจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูด

2.1 ความมุ่งหมาย วิธีการจัดกิจกรรมและการเข้าร่วมกิจกรรม

ในด้านความมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดนั้น ทั้งครูและนักเรียนต่างมีความเห็นว่ามีกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรม โดยผู้กำหนดจุดมุ่งหมายคืออาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย ส่วนผู้ริเริ่มในการจัดกิจกรรมนั้น ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผู้ริเริ่มในการจัดกิจกรรมคืออาจารย์ผู้สอนทักษะการพูด ส่วนความเห็นของนักเรียนคือ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนภาษาไทย การจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดนั้น ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ส่วนจุดมุ่งหมายอันับรองลงมาตามความเห็นของครูคือช่วยแก้ไขข้อบกพร่องในการออกเสียง ส่วนความเห็นอันับรองลงมาของนักเรียนคือ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ตนเองและพัฒนาบุคลิกภาพ

ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ได้รับทราบจุดประสงค์ในการดำเนินการและวิธีการจัดกิจกรรมทุกครั้ง ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่า ได้รับทราบเป็นบางครั้ง ในการจัดเตรียมดำเนินการฝึกทักษะการพูดนั้น ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่ามีกำหนดและกำหนดโครงการก่อนที่จะมีกิจกรรมเป็นคราว ๆ ไป ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่ามีการประชุมนักเรียนชี้แจงวัตถุประสงค์ การดำเนินงานและขอความร่วมมือ ส่วนการดำเนินการจัดกิจกรรมนั้น ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นอันดับแรกว่า อาจารย์และนักเรียนร่วมกันวางแผนและจัดกิจกรรม รองลงมาคือ อาจารย์เป็นผู้วางแผนแต่ให้นักเรียนเป็นผู้จัดกิจกรรม ส่วนเวลาที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมนั้น ทั้งครูและนักเรียนต่างมีความเห็นว่าควรจัดในเวลาเรียน (วันที่มีการเรียนการสอนตามปกติ) ส่วนสถานที่ในการจัดกิจกรรมนั้น ทั้งครูและนักเรียนต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า กว้างขวาง เหมาะสม ส่วนจำนวนครั้งที่ครูจัดกิจกรรมการฝึกพูดให้นักเรียนนั้น ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นว่า มีการฝึกทักษะการพูดเดือนละครั้ง นับว่าจัดบ่อยปานกลาง ส่วนวิธีการที่ครูใช้ในการสอนทักษะการพูดนั้น ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีกำหนดหัวข้อให้นักเรียนเลือกพูดตามใจ สวรรความเห็นของนักเรียนคือ ครูส่วนใหญ่เสนอปัญหาให้นักเรียนโต้วาทีตามกฎเกณฑ์หรืออภิปราย แห่ลงศึกษาเพิ่มเติมในการสอนทักษะการพูดของครูคือ หนังสือ เอกสาร วารสารต่าง ๆ ส่วนแหล่งศึกษาเพิ่มเติมของนักเรียนในการเรียนทักษะการพูดคือ วิทยุและโทรทัศน์

ในด้านการสอนนั้น ทั้งครูและนักเรียนต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีพร้อมทุกอย่างและสะดวกในการใช้ ส่วนการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนนั้น ครูมีความเห็นสอดคล้องกันว่า นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่มีคะแนนและมีการวัดผล ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่า นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนั้นถึงเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม ทั้งครูและนักเรียนต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า นักเรียนกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี

2.2 ประโยชน์และความต้องการที่มีต่อกิจกรรมแต่ละประเภท

ก. ประโยชน์ของกิจกรรมแต่ละประเภท

ครูและนักเรียนส่วนใหญ่ต่างมีความเห็นว่า กิจกรรมที่จัดขึ้นมีประโยชน์โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเกือบทุกกิจกรรม และกิจกรรมที่ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีประโยชน์อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับหนึ่งคือ การจัดงานวันสำคัญทางวรรณคดี เช่น วันสุนทรภู่ ส่วนกิจกรรมที่มีประโยชน์มากเป็นอันดับรองลงมาตามความเห็นของครูคือ การผูกชกชวนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในโอกาสต่าง ๆ ส่วนความเห็นอันดับรองของนักเรียนคือ การจัดรายการโต้วาทีในเรื่องที่เรียนระหว่างชั้น ระหว่างสถาบัน

ข. ความต้องการที่มีต่อกิจกรรมแต่ละประเภท

ครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีความต้องการกิจกรรมแต่ละประเภทโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นการฟังการอภิปราย โต้วาทีระหว่างชั้น ระหว่างสถาบัน การฟังบุคคลภายนอกโต้วาทีหรืออภิปรายในโรงเรียนเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ การฝึกเป็นโฆษก วิทยุ โทรทัศน์ หรือพิธีกรในโอกาสต่าง ๆ การจัดรายการโต้วาทีในเรื่องที่เรียนระหว่างชั้น ระหว่างสถาบัน การจัดรายการอภิปรายโดยนักเรียนแบ่งกันสนับสนุนหรือคัดค้านการอภิปราย และการจัดงานวันสำคัญทางวรรณคดี เช่น วันสุนทรภู่ ที่ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความต้องการกิจกรรมเหล่านี้อยู่ในระดับมาก

กิจกรรมที่ครูและนักเรียนตอบว่า ต้องการอยู่ในระดับมากเป็นอันดับหนึ่งคือ การจัดงานวันสำคัญทางวรรณคดี เช่นวันสุนทรภู่ ส่วนกิจกรรมที่ครูต้องการมากเป็นอันดับรองลงมาคือ การผูกชกชวนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในโอกาสต่าง ๆ ส่วนกิจกรรมที่นักเรียนต้องการมากเป็นอันดับรองลงมาคือ การจัดรายการโต้วาทีในเรื่องที่เรียนระหว่างชั้น ระหว่างสถาบัน

ส่วนประโยชน์ในการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดตามความเห็นของครูคือ ทำให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นริเริ่มสร้างสรรค์ ส่วนความเห็นของนักเรียนคือ ทำให้ได้รับประสบการณ์กว้างขึ้น

2.3 การประเมินผล

ในคํานการประเมินผลนั้น ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นว่า การประเมินผลนั้นมีการประเมินผลหลังจากเสร็จกิจกรรมแล้ว และมีการประเมินผลเป็นบางครั้งเท่านั้น การนำผลจากการประเมินไปใช้คือ นำไปปรับปรุงในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป และวิธีการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการพูดคือ สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน และคุณลที่นักเรียนปฏิบัติ ส่วนความสำเร็จในการจัดกิจกรรมนั้น ครูมีความเห็นว่าต้องปรับปรุงอีกมาก ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่าต้องปรับปรุงอีกเล็กน้อย

2.4 ปัญหาหรืออุปสรรค

คํานปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการพูดนั้น ทั้งครูและนักเรียนต่างมีความเห็นว่า ปัญหาคือการขาดการประสานงานที่ดีระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน อาจารย์ เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ เช่น เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา และฝ่ายอาคารสถานที่ เป็นต้น

ขอเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างประชากร เพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการพูด

1. การเตรียมการจัดกิจกรรม

ในคํานการเตรียมการจัดกิจกรรมนั้น กลุ่มตัวอย่างประชากรได้เสนอแนะว่า ควรมีการจัดเตรียมกิจกรรมไว้ล่วงหน้าให้แน่นอน โดยมีแผนการจัดกิจกรรมให้รัดกุมและคําเนินงานตามแผนที่วางไว้ ควรมีแบบสอบถามความสนใจของนักเรียนในการจัดกิจกรรมและเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกกิจกรรมตามความสนใจ ควรมีการประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ และประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง ควรมีมาตรการหรือวิธีการจูงใจให้นักเรียนหรือบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ กระจ่หรือร้อนที่จะรวมกิจกรรม

2. การคําเนินการจัดกิจกรรม

ในคํานการคําเนินการจัดกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างประชากรได้เสนอแนะว่า ควรให้นักเรียนเป็นผู้คําเนินงานโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้คําแนะนำช่วยเหลือ และดูแลให้กิจกรรมนั้น ๆ สอดคล้องกับบทเรียน น่าสนใจ และให้ความบันเทิง

3. คำแนะนำประเมินผล

ในคำแนะนำประเมินผลนั้น กลุ่มตัวอย่างประชากร ได้เสนอแนะว่า ควรมีการประเมินผลทุกครั้งหลังจากเสร็จกิจกรรม ควรแจ้งผลการประเมินกิจกรรมให้นักเรียนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทราบทุกครั้ง ควรมีแบบประเมินผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมินผลด้วย

4. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของกลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากร ได้ให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการพูด คือ ควรมีกิจกรรมการฝึกทักษะการพูดให้มากขึ้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อาจารย์ผู้สอนทักษะการพูด ควรมีความสามารถด้านการพูดเป็นพิเศษ และควรเชิญวิทยากรหรือผู้ที่มีความสามารถเป็นพิเศษทางการพูด มาเป็นวิทยากรในการเรียนการสอนทักษะการพูด

การสร้างและนำเสนอโปรแกรมการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูด

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดขึ้น ซึ่งกิจกรรมที่เสนอในโปรแกรมนี้จัดให้ตามลำดับความต้องการของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ต้องการกิจกรรมเหล่านั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อสร้างโปรแกรมเสร็จแล้ว ผู้วิจัยนำโปรแกรมที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเพื่อความถูกต้อง จากนั้นนำโปรแกรมมาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่งเพื่อนำเสนอต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อภิปรายผล

การจักกิจกรรมการสอนทักษะการพูด

1. ความมุ่งหมาย วิธีการจัดและการเข้าร่วมกิจกรรม

1.1 ในการจักกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการพูดนั้น ทั้งครูและนักเรียนต่างมีความเห็นว่าการกำหนดจุดมุ่งหมายในการจักกิจกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนตระหนักถึงรูปแบบพื้นฐานการสอนอันเป็นกระบวนการที่แนะนำการออกแบบกระบวนการสอน การประเมินผลและการปรับปรุงการสอน ซึ่งรูปแบบพื้นฐานการสอนนี้ แก้วตา คณะวราภ (2524 : 78) ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของรูปแบบพื้นฐานการสอนคือ เป็นแนวทางสำหรับครูที่จะชักชวนใจตัวเองว่า ต้องการให้นักเรียนของตนเรียนอะไร จะใช้วิธีสอนแบบไหนและทำอย่างไร จึงจะรู้ว่านักเรียนเรียนรู้ในสิ่งที่ครูต้องการ การจักกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการพูดมุ่งให้นักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นประการสำคัญ รองลงมาคือช่วยแก้ไขข้อบกพร่องในการออกเสียง สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ตนเองและพัฒนาบุคลิกภาพ ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ ปรียา ทิรัญประสิทธิ์ (2520 : 67-68)

1.2 วิธีการจักกิจกรรม ผู้ริเริ่มในการจักกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการพูดตามความเห็นของครูคือ อาจารย์ผู้สอนทักษะการพูด ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่าผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย ทั้งนี้อาจเป็นได้ว่าอาจารย์ผู้สอนทักษะการพูดนั้นส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย อย่างไรก็ตามผลจากการวิจัยในคานันซ์ให้เห็นว่า นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการริเริ่มการจักกิจกรรม ดังนั้นครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในคานันซ์โดยขอความคิดเห็นจากนักเรียนว่าต้องการกิจกรรมประเภทใดบ้าง หรือสนใจอยากจะทำกิจกรรมประเภทใด

ในการจักกิจกรรมแต่ละครั้ง ครูมีความเห็นว่าได้รับทราบจุดประสงค์ กำหนดการและวิธีดำเนินการทุกครั้ง ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่าได้รับทราบเป็นบางครั้ง ดังนั้นครูควรให้นักเรียนได้รับทราบทุกครั้ง เพราะการปฏิบัติงานโลกก็ตาม ถ้าผู้ปฏิบัติเข้าใจว่าตนต้องทำอะไรบ้าง จะทำให้ทำงานนั้นได้ดีกว่าการไม่รู้ว่าตนต้องทำอะไรบ้าง ส่วนการวางแผนการจักกิจกรรมนั้น ทั้งครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนและจักกิจกรรม ซึ่งนับว่าเป็นการดีและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างยิ่ง และตรงกับงานวิจัยของ วณี บัณฑลชิตกุล (2511 : ฉ) ที่กล่าวว่า อาจารย์และนักเรียนร่วมกันจักกิจกรรม

ส่วนเวลาที่เหมาะสมในการจักกิจกรรมนั้น ทั้งครูและนักเรียนต่างมีความเห็นว่า ควรจัดในเวลาเรียน (วันที่มีการเรียนการสอน) ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ พูนศิริ เจริญพันธ์ (2514 : 39)

ซึ่งสรุปผลได้ว่า การจัดกิจกรรมในวันหยุดนั้น ไม่ได้รับความร่วมมือจากนักเรียนเท่าที่ควร เพราะเป็นเวลาที่พักผ่อน จึงควรเปลี่ยนเวลามาเป็นในเวลาราชการ ส่วนการที่ครูฝึกทักษะการพูดให้นักเรียนฝึกฝนครั้งนั้น นับว่าน้อยไป ครูควรฝึกนักเรียนให้บ่อยกว่านี้ เพราะการพูดเป็นวิชาที่ทักษะนักเรียนต้องการฝึกฝนมาก ๆ เพื่อให้เกิดความชำนาญ แหล่งศึกษาเพิ่มเติมในการสอนทักษะการพูดของครูคือ หนังสือ เอกสารและวารสารต่าง ๆ ส่วนแหล่งศึกษาเพิ่มเติมของนักเรียนในการเรียนทักษะการพูดคือวิทยุและโทรทัศน์นั้น นับว่าเป็นการดี แต่ถ้าจะให้ดียิ่งขึ้นแล้วทั้งครูและนักเรียนควรหาโอกาสเข้าฟัง หรือ เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดในท้องถิ่น เช่น การอภิปรายหรือโต้วาทีของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ที่มีความสามารถพิเศษในท้องถิ่น

1.3 การเข้าร่วมกิจกรรม ในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนนั้น ครูมีความเห็นว่านักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่มีคะแนนและมีการวัดผล แต่นักเรียนมีความเห็นว่า นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนั้นเหิงเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ สมลักษณ์ สุขหอม (2522 : 94) ที่พบว่า นักเรียนจะเข้าร่วมกิจกรรมที่มีคะแนนและกิจกรรมที่ตนสนใจเท่านั้น ซึ่งผลจากการวิจัยชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นควรให้ทั้งความรู้และความบันเทิง ไม่เป็นวิชาการมากเกินไป

2. ประโยชน์และความต้องการที่มีต่อกิจกรรมแต่ละประเภท

ก. ประโยชน์ของกิจกรรมแต่ละประเภท

ทั้งครูและนักเรียนต่างมีความเห็นว่ากิจกรรมที่จัดขึ้นมีประโยชน์โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นได้ว่า กิจกรรมที่ครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีประโยชน์มากเป็นอันดับหนึ่งคือ การจัดงานวันสำคัญทางวรรณคดี เช่น วันสุนทรภู่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนมีโอกาสจัดกิจกรรมหลายอย่างในงานนี้ที่ให้ความสนุกสนานและให้ความรู้ ตลอดจนนักเรียนได้แสดงความสามารถพิเศษในงานนี้ด้วย ส่วนกิจกรรมที่มีประโยชน์มากรองลงมาตามความเห็นของครูคือ การพูดชักชวนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในโอกาสต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนชอบที่จะเข้าร่วมกิจกรรมบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ แต่ในความรู้ลึกของครูผู้สอนนั้นอยากให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นวิชาการบ้างซึ่งจะเป็นผลดีแก่ตัวนักเรียนเอง ส่วนความเห็นของนักเรียนคือ การจัดรายการโต้วาทีในเรื่องที่เรียนระหว่างชั้น ระหว่างสถาบัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นวัยรุ่น วัยที่ต้องการเหตุผล ต้องการแสดงความคิดเห็นและเป็นวัยที่ชอบค้นคว้าหาความรู้ เพื่อสนับสนุนหรือหักล้างความคิดเห็นในกันต่าง ๆ

ข. ความต้องการที่มีต่อกิจกรรมแต่ละประเภท

ครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีความต้องการกิจกรรมแต่ละประเภท อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กิจกรรมหลาย ๆ กิจกรรมที่นักเรียนมีความเห็นว่ามีประโยชน์มาก เช่น พุทธแสดงเหตุผลในการเลือกอ่านวรรณกรรมที่ได้รับการยกย่องแล้วนำเสนอหน้าชั้นหรือป้ายประกาศ และเปรียบเทียบค่านิยมและแนวคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมหรือวรรณคดีที่อ่านกับสังคมปัจจุบัน เป็นกิจกรรมที่เป็นวิชาการมากเกินไป นักเรียนต้องใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้ามาก เลยทำให้ความต้องการที่มีต่อกิจกรรมเหล่านี้อยู่ในระดับปานกลาง

3. การประเมินผล

ในการประเมินผลนั้น ทั้งครูและนักเรียนต่างมีความเห็นว่า มีการประเมินผลหลังจากเสร็จกิจกรรม และมีการประเมินผลเป็นบางครั้งเท่านั้น ฉะนั้นเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการพูดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรมีการประเมินผลทุกครั้ง ส่วนวิธีการประเมินผลของครูนั้นใช้วิธีสังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนและคุณลักษณะที่นักเรียนปฏิบัติ ซึ่งนับว่าเป็นการประเมินผลที่ไม่ค้ำนัก ครูควรใช้วิธีประเมินผลหลาย ๆ แบบ อาจมีแบบประเมินผลที่แน่นอนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลด้วย จากนั้นควรแจ้งผลการจัดกิจกรรมให้นักเรียนทราบทุกครั้ง เพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

4. ปัญหาหรืออุปสรรค

ปัญหาหรืออุปสรรคที่สำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการพูดคือการขาดการประสานงานที่กระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ ปริกจิตคามนท์ (2519 : ๑) และ จุฑามาศ รัตนเชิดฉาย (2525 : 61) ดังนั้นเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการพูดดำเนินไปด้วยดี ครูควรประสานงานกับอาจารย์ที่เกี่ยวข้อง มีมนุษยสัมพันธ์ และประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบโดยทั่วถึง

ขอเสนอแนะ

ขอเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการพูด ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

1. ในการเตรียมการจัดกิจกรรมนั้น ควรแจ้งวัตถุประสงค์ กำหนดการและวิธีดำเนินการให้นักเรียนทราบทุกครั้ง
2. ในการจัดกิจกรรมนั้น ควรให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นริเริ่มสร้างสรรค์
3. ในการดำเนินการกิจกรรมนั้น ควรให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการเอง โดยครูคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ
4. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการพูดนั้น ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงทั้งทางป้ายประกาศและทางเครื่องกระจายเสียงของโรงเรียน พยายามใช้กิจกรรมเป็นเครื่องมือในการจูงใจนักเรียนให้เข้าร่วมกิจกรรม
5. ควรมีการวัดผลทุกครั้งหลังจากเสร็จกิจกรรมแล้ว แล้วแจ้งผลการประเมินนั้นให้ผู้เกี่ยวข้องและนักเรียนทราบทันที
6. ในการประเมินผลนั้นควรใช้แบบประเมินผล นอกเหนือจากการสังเกตด้วย
7. ครูควรหาโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการพูดในท้องถิ่น เช่นกิจกรรมการพูดที่จัดโดยสถาบันต่าง ๆ พร้อมทั้งชักชวนให้นักเรียนหาโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ ด้วย

ขอเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเรื่อง การนำเสนอโปรแกรมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการพูด ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับอุดมศึกษา
2. ควรมีการวิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการพูดกับสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาภาษาไทย เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการพูดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น